

Titulació	Tipus	Curs
Psicologia	OP	4

Professor/a de contacte

Nom : Ana Barajas Velez

Correu electrònic : ana.barajas@uab.cat

Equip docent

Eduardo Fuente Díez

Jordi Vicens Vilanova

Ana Barajas Velez

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Per cursar l'assignatura de Psicopatologia de l'Edat Adulta és imprescindible tenir molt al dia els coneixements impartits a Psicopatologia al Llarg del Cicle Vital. Específicament, tots els conceptes relatius a la semiologia de l'edat adulta (consciència, memòria, atenció, pensament, llenguatge, psicomotricitat i afectivitat) i les síndromes psicopatològiques d'aquesta etapa.

A l'assignatura es descriuen els diferents trastorns psicopatològics de l'edat adulta i, per tant, és imprescindible dominar la semiologia clínica. Atès que es treballa sobre l'etiologia i la patogènia d'aquests trastorns, és molt útil tenir coneixements de psicobiologia, psicogenètica i psicoendocrinologia.

Objectius

La psicopatologia és l'àrea de coneixement que estudia els trastorns mentals de les persones. Se sap que l'aparició d'aquests trastorns té a veure amb la biologia dels individus, el seu desenvolupament i la interacció amb factors ambientals, relacionals, socioculturals i d'aprenentatge.

En l'exercici professional, els coneixements en psicopatologia de l'edat adulta són imprescindibles per els/les professionals de la psicologia que es vulguin dedicar a la psicologia clínica o que vulguin optar a aquesta especialització. Per altra banda, es també un coneixement de valor afegit en la pràctica professional d'altres àmbits de la psicologia.

Objectius formatius de l'assignatura

1. Reconèixer els diferents trastorns psicopatològics que es presenten a l'edat adulta.
2. Conèixer els factors de risc que estan vinculats a cadascun dels trastorns psicopatològics i les bases

fisiopatològiques subjacents.

3. Conèixer les manifestacions clíniques i el curs evolutiu dels trastorns psicopatològics de l'edat adulta.
4. Identificar les diferències clíniques entre els diferents trastorns psicopatològics de l'edat adulta.
5. Conèixer la rellevància de la psicopatologia en l'àmbit de la psicologia clínica.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar els factors de risc que influeixen en casos clínics pràctics.
2. Identificar variables funcionals d'adquisició i manteniment de problemes i trastorns en exemples de casos clínics.
3. Reconèixer les principals influències etiològiques en els trastorns i els problemes clínics de l'etapa adulta.
4. Formular diagnòstics dels trastorns psicològics presentats en casos clínics pràctics.
5. Indicar i dur a terme el diagnòstic diferencial.
6. Formular hipòtesis i identificar els factors que determinen la conducta problemàtica actual.
7. Analitzar el contingut d'entrevistes clíniques relacionades amb casos pràctics en l'àmbit de la psicologia clínica amb adults.
8. Utilitzar tècniques de facilitació de l'entrevista clínica.
9. Analitzar les desigualtats per raó de sexe/gènere i els biaixos de gènere en l'àmbit de coneixement propi.
10. Comunicar de manera inclusiva, evitant un ús sexista o discriminatori del llenguatge.
11. Reconèixer les manifestacions psicopatològiques de cada trastorn, símptomes associats, i tendències epidemiològiques contemplant la perspectiva de gènere.
12. Formular un cas clínic integrant resultats de l'avaluació i la perspectiva de gènere.
13. Resumir la informació essencial per facilitar el procés de formulació d'un cas clínic i de diagnòstic diferencial incorporant la perspectiva de gènere.

Continguts

T1- Demències i altres trastorns neurocognitius.

T2- Esquizofrènies i altres psicosis no esquizofrèniques.

T3- Trastorns afectius: Generalitats. Depressions. Trastorn bipolar.

T4- Trastorns d'ansietat: Generalitats. Crisis d'angoixa i agorafòbia. Fòbia específica i fòbia social.

T5- Trastorn obsessivocompulsiu.

T6- Trastorn per estrès posttraumàtic.

T7- Trastorns somatomorfs.

T8- Trastorns dissociatius i facticis.

T9- Trastorns de la personalitat.

T10- Trastorns per ús de substàncies i alcoholisme.

T11- Trastorns sexuals.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Resolució de casos clínics	10	0,4	4, 5, 6, 7

Classes Teòriques	24	0,96	1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 11
Lectura de textos	17	0,68	1, 7, 11
Estudi	81	3,24	1, 2, 3, 4, 5, 6
Tutories	2	0,08	2, 4, 6, 7
Seminari de casos clínics	12	0,48	4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13

Les classes teòriques es fan en format de grup gran (1/1) i s'hi realitza:

- Exposició teòrica i debat participatiu.
- Exemples pràctics.
- Suport multimèdia.

Els seminaris de casos clínics es fan en format de grup petit i s'hi realitza:

- Presentació de casos clínics.
- Visualització d'entrevistes gravades en vídeo.
- Debat participatiu per a la resolució de casos.

Nota: La metodologia docent d'algunes de les sessions de seminaris es basarà en l'ABP (Aprentatge Basat en Problemes) en equips de 4-5 persones, i es complementarà amb tècniques d'aprenentatge cooperatiu (com la tècnica del puzzle) i tècniques de gamificació.

Les activitats autònomes i supervisades inclouen la recerca de documentació sobre un tema, la lectura comprensiva de textos i el treball individual o en grup sobre el conjunt de material disponible de les classes.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè l'alumnat completi les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Ev2. Examen	40	2	0,08	1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 13
Ev1. Examen	40	2	0,08	1, 2, 3, 4, 5, 6, 11
Ev3. Treball de Pràctiques	20	0	0	7, 8, 9, 10

Les evidències estan orientades a posar de manifest la capacitat de l'alumnat d'aplicar els conceptes i continguts teòrics treballats a la docència dirigida i en l'estudi autònom de les lectures obligatòries, així com també les competències treballades en els seminaris clínics:

- Evidència 1 (Ev1): Prova escrita presencial, individual, tipus test. Avaluarà la matèria compresa en els temes 1 a 3 (incloent les lectures corresponents a aquests temes de la bibliografia, no només el contingut estrictament exposat a classe). Valor de la qualificació total: 40%. Es realitzarà durant el primer període avaluatiu.
- Evidència 2 (Ev2): Prova escrita presencial, individual, tipus test amb preguntes obertes i resolució de casos. Avaluarà la matèria dels temes 1 a 11 (incloent les lectures corresponents a aquests temes de la bibliografia, no només el contingut estrictament exposat a classe). Valor de la qualificació total: 40%. Es realitzarà durant el segon període avaluatiu. S'ha d'aprovar la part del test obligatòriament. En cas de no superar el test, la nota que es tindrà en compte per la nota final d'avaluació continuada serà el resultat d'aquest.

- Evidència 3 (Ev3): Treball de pràctiques individual lligat a tasques realitzades en les sessions de seminaris de casos clínics. L'alumnat haurà de mostrar els coneixements teòrics i aplicats (exploració psicopatològica, argumentació diagnòstica i pronòstic). Valor de la qualificació total: 20%. Entrega seqüenciada en les sessions de seminaris i la setmana abans del segon període avaluatiu.

El lliurament de la traducció de les proves d'avaluació presencials es realitzarà si es compleixen els requeriments establerts en l'article 263 i es sol·licitarà telemàticament (e-formulari) (més informació al web de la Facultat).

D'acord amb les pautes avaluatives de la facultat, la definició d'assignatura superada en l'avaluació continuada fa referència, en una escala de 0-10, a l'obtenció d'una qualificació mínima de 5.0 punts $[(Ev1+Ev2)/2 \geq 5]$ i una nota igual o superior a 4.0 punts en cadascuna de les proves avaluatives presencials que tinguin una contribució igual o superior al 20% de la nota d'aquesta avaluació continuada (és a dir, l'Ev1 i l'Ev2). En cas de no assolir aquests requisits, la nota màxima a consignar en l'expedient acadèmic serà de 4.5 punts. En cas d'assolir els requisits, la nota final d'avaluació continuada s'obtindrà de la suma ponderada de les puntuacions de les evidències (nota final= $Ev1+Ev2+Ev3$). La Ev3 s'afegirà a la nota final quan l'assignatura estigui superada $[(Ev1+Ev2)/2 \geq 5]$. Per a l'alumnat que no hagi superat el test de la Ev2, la nota que constarà d'aquesta evidència serà la obtinguda en el test.

Les notes de l'avaluació continuada de l'assignatura, abans de la recuperació, s'expressen amb un únic decimal i es fan els arrodoniments al següent nombre enter en el cas que aquest permeti un canvi qualitatiu de la nota: aprovat (4.85=5.0) / notable (6.85=7.0) / excel·lent (8.85=9.0).

Recuperació. La recuperació és per l'alumnat que ha suspès, no per apujar nota. Es podran presentar a la recuperació l'estudiantat amb una nota final compresa entre 3.5 i 4.8 i que hagin presentat evidències amb un pes que equivalgui almenys a 2/3 de la nota (és a dir, que com a mínim hagin fet Ev1 i Ev2). La recuperació tindrà format de test sobre tots els temes teòrics de l'assignatura. La nota que s'obtingui es ponderarà al 50% amb la nota final ponderada d'avaluació continuada. Per la recuperació de l'avaluació única s'aplicarà el mateix procés de recuperació que el de l'avaluació continuada. Es realitzarà durant el període de recuperacions.

Revisió de la qualificació final. Es realitzarà en format de tutoria presencial entre l'alumnat que ho sol·liciti i el professorat de l'assignatura. En cas d'avaluació única, la revisió de la qualificació final seguirà el mateix procediment que per l'avaluació continuada.

Es considerarà "no avaluable" l'estudiantat que no es presenti al 40% o més de les Evs d'aprenentatge. Per tant, l'estudiantat que es presenti a Ev1 o a Ev2 serà considerat avaluable i rebrà una qualificació final. Per l'avaluació única s'aplicarà el mateix criteri de "no avaluable" que per a l'avaluació continuada.

Enllaç a les pautes d'avaluació de la facultat: https://www.uab.cat/doc/DOC_PautesAvaluacio_2026

AVALUACIÓ ÚNICA:

TAULA D'ACTIVITATS D'AVALUACIÓ ÚNICA

Nom i descripció de l'evidència	Pes	Durada en hores (de l'acte presencial)	Data realització/entrega
Prova escrita presencial, individual, tipus test. Avaluarà tota la matèria del curs (temes 1 a 11) d'acord amb la bibliografia obligatòria del curs. S'ha de tenir un mínim de 5 sobre 10 en aquesta prova per aprovar l'assignatura.	50%	60 minuts	Segon període avaluatiu
Prova oral presencial individual on es faran preguntes obertes sobre tota la matèria del curs (temes 1 a 11) d'acord amb la bibliografia obligatòria.	20%	45 minuts	Segon període avaluatiu
Prova oral presencial individual on es resoldrà un cas clínic en el qual caldrà indicar l'exploració psicopatològica, justificar el diagnòstic i el diagnòstic diferencial. Es requereix l'assistència a les 6 sessions de	20%	45 min	Segon període

pràctiques programades al llarg del curs per tal de poder superar aquesta prova.		avaluatiu
Prova oral presencial individual en la que es presenta una gravació en vídeo i cal respondre a unes preguntes obertes. Es requereix l'assistència a les 6 sessions de pràctiques programades al llarg del curs per tal de poder superar aquesta prova.	10% 45 min	Segon període avaluatiu
Recuperació. La recuperació és per a l'alumnat que ha suspès, no per pujar nota. Es podrà presentar a la recuperació l'estudiantat amb una nota final de l'avaluació única compresa entre 3.5 i 4.8.		Període de recuperacions

L'avaluació única s'ha de sol·licitar telemàticament (e-formulari) en el període específic (més informació al web de la Facultat).

RETORN:

Ev1. Retorn a l'aula. Setmana 10.

Ev2. Publicació al moodle. Comentari general sobre la part tipus test i rúbrica de la part oberta i el cas clínic. Setmana 19.

Ev3. Retorn a l'aula. Setmanes 4, 6, 8, 11, 13 i 15.

ÚS DE LA IA:

Ús restringit: "Per a aquesta assignatura, es permet l'ús de tecnologies d'intel·ligència artificial (IA) exclusivament en tasques de suport, com ara la cerca bibliogràfica o d'informació, la correcció de textos o les traduccions. La manca de transparència en l'ús de la IA es considerarà una falta d'honestat acadèmica".

Bibliografia

Es proporcionaran articles de lectura obligatòria a través de l'aula moodle.

Manuels de referència:

- Belloch, A. (2020). *Manual de psicopatologia I i II*. Mcgraw-hill / Interamericana de España, S.A.
- Sadock, B.J., Sadok, V.A., i Ruiz, P. (2015). *Kaplan and Sadok. Sinopsis de psiquiatria* (11ª ed.). Wolters Kluwer.

Altres manuels de referència:

- Vallejo Ruiloba, J., i Bulbena Vilarrasa, A. (Eds.). (2023). *Introducción a la psicopatología y la psiquiatria* (9ª ed.). Elsevier.
- Barnhill, J.W. (2025). *DSM-5-TR Casos Clínicos*. Editorial Médica Panamericana.
- American Psychiatric Association. (2023). *DSM-5-TR: Manual Diagnóstico y Estadístico de los Trastornos Mentales* (Texto revisado). Editorial Médica Panamericana.
- Barlow D.H.(2014). *The Oxford Handbook of Clinical Psychology*. Oxford University Press.
- Sadock, B. J., Sadock, V. A., Ruiz, P., Pataki, C. S., i Sussman, N. (2015). *Kaplan & sadock's synopsis of psychiatry: behavioral sciences/clinical psychiatry*. Lippincott Williams & Wilkins.
- Caballo, V. E., Salazar, I. C., i Carrobbles, J. A. (Dirs.). (2024). *Manual de psicopatología y trastornos psicológicos*. Ediciones Pirámide.
- Obiols, J. (2020). *Manual de psicopatología general* (1ª ed.). Biblioteca Nueva.

Programari

No és necessari un programari específic.

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre.
A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través d'aquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Tipus de docència	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(TE) Teoria	1	Català/Castellà	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	5	Català	primer quadrimestre	tarda
(SEM) Seminaris	111	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	112	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	113	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	114	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	115	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	511	Català	primer quadrimestre	tarda